ДОВІДКА
про результати публічного громадського обговорення проєкту професійного стандарту «Фахівець з внутрішньої безпеки та поведінкового аналізу» Фонду розвитку громадських організацій «Західноукраїнський ресурсний центр»

м. Львів «29» жовтня 2026 року

Суб'єкт перевірки: Національне агентство кваліфікацій.

Розробником Фондом розвитку громадських організацій «Західноукраїнський ресурсний центр» відповідно до Порядку розроблення, введення в дію та перегляду професійних стандартів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 31 травня 2017 р. № 373 (далі — Порядок), завершено процес публічного громадського обговорення проєкту професійного стандарту «Фахівець з внутрішньої безпеки та поведінкового аналізу».

Позиція проєкту професійного стандарту	**Пропозиція**		**Враховано / не враховано / знято в процесі обговорення**	**Обґрунтування причин неврахування**
	Текст з поясненням	**Назва суб'єкта подання**		
Пункт 2 «Загальні відомості про професійний стандарт»: 1) назва галузі професійної діяльності для розроблення професійних стандартів: діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування; вид економічної діяльності за ДК 009:2010 — секція N, розділ 80 «Діяльність охоронних служб та проведення розслідувань», група 80.3, клас 80.30 «Проведення розслідувань».	Внести зміни. Зазначається назва галузі професійної діяльності для розроблення професійних стандартів, що визначається розробником відповідно до переліку назв галузей професійної діяльності для розроблення професійних стандартів, затвердженого Агентством і розміщеного на його веб-ресурсі. https://nqa.gov.ua/uploads/multiple-input/6a79cb5fc096e.pdf	Національне агентство кваліфікацій	Враховано	—
Пункт 2 «Загальні відомості про професійний	За змістом компетентностей і результатів навчання професійна кваліфікація у	Національне агентство	Враховано	—

стандарт»: 3) рівень професійної кваліфікації згідно з Національною рамкою кваліфікацій і Європейською рамкою кваліфікацій: сьомий (7) рівень Національної рамки кваліфікацій; сьомий (7) рівень Європейської рамки кваліфікацій (EQF).	проєкті професійного стандарту в цілому ближча до 6-го рівня НРК. Необхідно переглянути.	кваліфікацій		
Пункт 3 «Мінімальний рівень освіти для здобуття професійної кваліфікації» Другий (магістерський) рівень вищої освіти (сьомий рівень НРК) за спеціальностями із галузі знань «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини», «Безпека та оборона», «Бізнес, адміністрування та право» та «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення».	Другий (магістерський) рівень вищої освіти за спеціальностями із галузі знань «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини», «Безпека та оборона», «Бізнес, адміністрування та право» та «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення». Обґрунтування пропозиції: В професійному стандарті до рівня НРК має бути віднесена тільки професійна кваліфікація. Вилучити.	Національне агентство кваліфікацій	Враховано	—
Пункт 3 «Мінімальний рівень освіти для здобуття професійної кваліфікації» Первинна професійна підготовка Первинна професійна підготовка для здобуття професії повинна включати обов'язкові змістові модулі: - правові засади внутрішньої безпеки, захисту персональних даних та інформації з обмеженим доступом; - психологія особистості та психологічний аналіз поведінки; - методологія	Вилучити. Не відповідає структурі професійного стандарту.	Національне агентство кваліфікацій	Враховано	—

структурованого професійного судження та оцінювання поведінкових ризиків; - методика структурованої співбесіди; - основи регуляції поведінки в умовах стресу; - професійна етика, рольовий конфлікт та межі професійної ролі; - цифрова безпека та захищена обробка службової інформації. Програма первинної професійної підготовки має містити не менше 90 годин (3 кредити ЄКТС). Не менше ніж чверть обсягу програми відводиться на практичну підготовку під супервізією. Програма завершується підсумковою атестацією. Проходження первинної професійної підготовки підтверджується документом суб'єкта освітньої діяльності та враховується під час оцінювання професійної кваліфікації в кваліфікаційному центрі.				
Пункт 4 «Підтвердження результату здобуття професійної кваліфікації» Здобуття професійної кваліфікації може підтверджуватися: - документом про вищу освіту (магістр, спеціаліст) з додатками;	Диплом магістра із записом про присвоєння професійної кваліфікації «Фахівець з внутрішньої безпеки та поведінкового аналізу» Обґрунтування пропозиції: Некоректно прописаний документ про освіту та відсутній запис щодо отриманої професійної кваліфікації, що визначена у	Національне агентство кваліфікацій	Враховано	—

	проєкті професійного стандарту. Внести зміни.			
Пункт 4 «Підтвердження результату здобуття професійної кваліфікації» Здобуття професійної кваліфікації може підтверджуватися: - документ суб'єкта освітньої діяльності про успішне складання підсумкової атестації первинної професійної підготовки;	Документ не підтверджує професійну кваліфікацію. Вилучити.	Національне агентство кваліфікацій	Враховано	—
Пункт 10 «Рекомендована дата перегляду професійного стандарту» Через п'ять років з дати внесення професійного стандарту до Єдиного реєстру кваліфікацій — Класифікатора професій.	2031	Національне агентство кваліфікацій	Враховано	—
Розділ 3 & 5: «Регулярна професійна супервізія…» (без деталізації вимог до супервізорів)	Розділ 3 & 5: «Регулярна професійна супервізія здійснюється сертифікованими фахівцями з використанням протоколів структурованого професійного судження (SPJ) або психологами із досвідом практичної роботи у секторі безпеки і оборони не менше 5 років». Обґрунтування пропозиції: В Україні інститут супервізії у сфері безпеки наразі не має єдиної державної рамки. Чіткі критерії до супервізорів гарантують якість та професіоналізм процесу.	ГО "Асоціація підприємці в ветеранів України"	Враховано	—
Б5.У4 / Б5.В1: «Відокремлювати рекомендації безпеки від кадрових та	Б5.У4 / Б5.В1: «Відокремлювати рекомендації безпеки від кадрових та дисциплінарних рішень. Висновки поведінкового	ГО "Асоціація підприємці в ветеранів України"	Не враховано	Питання стосується професійної діяльності, яка

дисциплінарних рішень»	аналізу та оцінки ризиків не можуть виступати єдиною самостійною підставою для ухвалення кадрових рішень про звільнення або застосування дисциплінарних стягнень без наявності об'єктивних матеріальних доказів та документально зафіксованих порушень процедур чи законодавства». Обґрунтування пропозиції: Захищає персонал та компанію від суб'єктивних кадрових рішень, виключає використання поведінкового аналізу як інструменту тиску чи немотивованого звільнення працівників.			регулюється посадовими обов'язками. Знято під час обговорення ініціатором
A3 / B1 (Поведінковий аналіз): Загальні поняття «психологічний аналіз поведінки», «структурована співбесіда», «засади профілографії»	A3 / B1 (Загальні відомості та компетентності): «Ввести та закріпити поняття операційного та кадрового профайлінгу як комплексу методик оцінки та прогнозування ризикової поведінки на основі вербальних і невербальних маркерів, моделей поведінки та аналізу інтересів. Забороняється застосування псевдонаукових технік (невалідних методик визначення правдивості за мікромімікою поза контекстом, фізіогноміки тощо)». Обґрунтування пропозиції: Легітимізує сучасний кадровий та операційний профайлінг у корпоративній безпеці, водночас відсікаючи псевдонаукові та дискредитовані методики.	ГО "Асоціація підприємці в ветеранів України"	Враховано	—
A2 / B1 (Пошук та збір інформації): Загальні поняття про пошук, збір та аналіз інформації про осіб та події	A2 / B1 (Результати навчання): «Здатність здійснювати цифровий профайлінг на основі OSINT — аналіз публічного цифрового сліду особи (Digital Footprint), соціальних мереж, відкритих зв'язків та маркерів	ГО "Асоціація підприємці в ветеранів України"	Не враховано	Результати навчання визначаються знаннями, які формуються у професійному стандарті

	деструктивної поведінки в онлайн-середовищі (зокрема зв'язків із деструктивними чи кримінальними спільнотами)». Обґрунтування пропозиції: Оскільки більшість організацій працюють у гібридному або цифровому форматі, аналіз публічного цифрового сліду є критично важливим для кадрової та внутрішньої безпеки.			загальним шляхом. Навчальний заклад формує конкретні знання у навчальній програмі.
А3 / В1 (Теорія інтересів): Лаконічна згадка «Засади профілографії та теорії інтересів»	А3 / В1 (Знання та уміння): «Застосування мотиваційного профайлінгу на основі Теорії інтересів для виявлення "червоних прапорців" (red flags) фінансової вразливості, ігрової залежності, надмірної закредитованості, прихованих зобов'язань чи конфлікту інтересів». Обґрунтування пропозиції: Основний драйвер інсайдерських дій (витоку даних, корупції, шпигунства) — це прихована фінансова чи особиста мотивація, а не психологічні патології.	ГО “Асоціація підприємці в ветеранів України”	Враховано	—
В1.33 / В3.1 (Індикатори ризику): Ознаки неврегульованого конфлікту, накопичення інформації тощо	В1.33 / В3.1 (Знання та уміння): Доповнити індикаторами ризику дистанційної праці: «Ознаки та індикатори ризикової поведінки у цифровому та віддаленому середовищі (аномалії доступу до корпоративних баз даних, ознаки цифрової ізоляції, вразливість до методів соціальної інженерії)». Обґрунтування пропозиції: Враховує специфіку роботи віддалених та гібридних команд (особливо в сферах IT, DefenceTech та ритейлу).	ГО “Асоціація підприємці в ветеранів України”	Враховано	—
А4 / А5 / ЦК4 (Етика та приватність): Загальні вимоги	А4 / А5 / ЦК4 (Етичні та правові межі): «Будь-які заходи	ГО “Асоціація підприємці	Не враховано	Поняття загальні не потребують конкретизаці

конфіденційності та професійної етики	поведінкового аналізу, профайлінгу, тестування чи цифрового моніторингу здійснюються виключно за письмовою згодою працівника (або у межах законних розслідувань) з дотриманням ЗУ "Про захист персональних даних" та GDPR. Забороняється прихований моніторинг особистого життя, релігійних, політичних поглядів чи приватного листування, що не стосується трудових обов'язків та безпеки критичних активів». Обґрунтування пропозиції: Захищає приватність працівників, мінімізує ризики судових позовів за звинуваченнями у тотальному стеженні, тиску чи дискримінації.	в ветеранів України"		ї, яка може звужувати навички. Знято в ході обговорення ініціатором.
Преамбула: «…згідно з вимогами статті 42 Кодексу законів про працю України»	«…згідно з вимогами статті 4-2 Кодексу законів про працю України, Порядку розроблення, введення в дію та перегляду професійних стандартів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 31.05.2017 № 373 (в редакції постанови КМУ від 08.07.2026 № 894) та з урахуванням постанови КМУ від 29.10.2025 № 1387» Обґрунтування пропозиції: Норма про професійні стандарти розміщена в ст. 4-2 КЗпП України. Також необхідно зазначати актуальну редакцію Порядку № 373 зі змінами № 894 та нормативно-правові акти, що регулюють Єдиний реєстр кваліфікацій – Класифікатор професій.	МВС	Враховано	—
Пункт 2.4–2.5 (Коди ISCO та ДК 003:2010): Код ISCO 2634 «Psychologists», ДК 003:2010 — 2445.2 «Психолог»; назва	Зберегти код 2634 і змінити назву на «Психолог з поведінкового аналізу та внутрішньої безпеки» з обов'язковою психологічною освітою.	МВС	Не враховано	Аналогічна пропозиція була прийнята раніше.

кваліфікації – «Фахівець з внутрішньої безпеки та поведінкового аналізу».	Обґрунтування пропозиції: Код ISCO 2634 вимагає суто психологічної професії, а вхідна освіта в п. 3 дозволяє юридичну чи безпекову освіту. У ДК 003:2010 «фахівець» відповідає 3-й групі (молодші спеціалісти/бакалаври), а 7-му рівню НРК відповідає «професіонал» (група 2).			
Пункт 3 «Мінімальний рівень освіти для здобуття професійної кваліфікації» Магістр за галузями «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини», «Безпека та оборона», «Бізнес, адміністрування та право», «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення».	«Другий (магістерський) рівень вищої освіти за спеціальністю С4 «Психологія» або І4 «Медична психологія». Особи з іншою вищою освітою можуть виконувати лише функції без психодіагностичного аналізу (групи А, Б, Г) за умови спеціальної підготовки». Обґрунтування пропозиції: Закон України від 15.01.2025 № 4223-IX «Про систему охорони психічного здоров'я в Україні» вимагає від психологів профільної вищої освіти та сертифікації. Застосування SPJ-протоколів та побудова психологічних портретів неможливі без базової психологічної підготовки. Назви галузей у проєкті застарілі та не відповідають Переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої та фахової передвищої освіти, затвердженого Постановою КМУ від 30.08.2024 № 266 (зі змінами).	МВС	Враховано	—
Пункт 5–6 (Підвищення кваліфікації): ПК не рідше ніж раз на 5 років, не менше ніж 60 год; стажування в «організаціях держав – членів НАТО».	Узгодити з системою безперервного професійного розвитку (БПР) за Законом № 4223-IX та постановою КМУ від 04.03.2026 № 288. Формулювання «держав – членів НАТО» замінити на «профільних міжнародних та іноземних організацій». Обґрунтування пропозиції:	МВС	Враховано	—

	Постанова КМУ № 288 затвердила Порядок БПР для фахівців у сфері психічного здоров'я. Паралельні вимоги створюють колізію. Обмеження стажування лише кранами НАТО є юридично некоректним для цивільного стандарту.			
Д 2 (Спеціальні засоби): «Здатність удосконалювати навички роботи зі спеціальними засобами та приладами» (Д2.З – Д2.В); у засобах праці – фото- та відеоапаратура.	Вилучити функцію Д2. Обґрунтування пропозиції: Термін «спеціальні засоби» належить до законодавства про Національну поліцію та сектор безпеки. Незаконне використання спеціальних технічних засобів негласного отримання інформації карається за ст. 359 КК України.	МВС	Не враховано	Даний професійний стандарт розробляється для державних органів сектору безпеки та оборони.
Д4 (Встановлення контактів): «встановлювати та підтримувати контакти для отримання інформації»; Д4.К2 «проводити мотиваційні бесіди для встановлення контакту».	«Д4. Здатність здійснювати правомірну професійну комунікацію з особами в межах службових завдань». Вилучити Д4.К2, а Д4.У2 переформулювати на «застосовувати техніки налагодження професійного контакту з дотриманням етичних вимог». Обґрунтування пропозиції: Формулювання «контакти для отримання інформації» дублюють методи оперативно-розшукової діяльності та контррозвідки, що є недопустимим для цивільного фахівця і порушує принципи етичних меж ролі (А5, В1).	МВС	Враховано	—
Б2, Б3 (Розслідування та перевірки): «Планувати та проводити внутрішні розслідування» (Б2), «службові перевірки» (Б3); Б2.К1 – «об'єкт перевірки».	Розмежувати поняття. Сформулювати: «брати участь у службових перевірках і розслідуваннях як спеціаліст із поведінково-аналітичного супроводу в межах наданих повноважень». Термін «об'єкт перевірки» замінити на «особа, щодо якої проводиться перевірка». Обґрунтування пропозиції:	МВС	Враховано	—

	Службові розслідування та перевірки мають чітку процедуру за дисциплінарними статутами та Законом «Про державну службу». Наявність кваліфікації поведінкового аналітика не надає права самостійно призначати та проводити розслідування.			
А3.З2, А3.З3, В1 (Профілографія та портрет): «Профілографія та теорія інтересів»; «побудова психологічного портрета».	Замінити на: «Аналітичний профіль поведінкових ризиків на основі задокументованих фактів». Терміни «профілографія» та «теорія інтересів» вилучити або навести їх наукове джерело. Обґрунтування пропозиції: «Профілографія» та «теорія інтересів» не є усталеними науковими поняттями у вітчизняній психологічній науці. Побудова «психологічного портрета» суперечить забороні висувати діагностичні висновки (В4.К2).	МВС	Враховано	—
Г3 (Фізична форма та навантаження): «Здатність переносити психічні та фізичні навантаження»; Г3.З1, Г3.У1 (тренувати фізичну форму); Г3.В1 «відповідати за власний психоемоційний стан».	«Г3. Здатність застосовувати методи професійної саморегуляції та профілактики професійного вигорання». Вилучити вимоги щодо фізичної підготовки (Г3.З1, Г3.У1, Д1.З3, Д1.У3). Обґрунтування пропозиції: Фізична підготовка не є трудовою функцією аналітичної посади, а її наявність у стандарті створює ризики дискримінації. За безпечні умови праці та психосоціальну підтримку відповідає роботодавець (Закон № 4223-IX).	МВС	Враховано	—
Є2 (Експертиза та представництво): Є2.У3 «Представляти інтереси інших осіб в якості експерта»; Є2.З3 «Порядок представництва в якості експерта».	«Є2. Здатність надавати фахові консультації та готувати аналітичні висновки в межах компетенції». Додати: «участь у судовій експертизі – відповідно до Закону «Про судову експертизу» за наявності кваліфікації».	МВС	Враховано	—

	Обґрунтування пропозиції: Експерт є процесуально незалежною особою і не може здійснювати «представництво інтересів». Представництво є функцією адвокатів або законних представників.			
А5.В1, В1.В2 (Заборона суміщення функцій): «Дотримуватися заборони на суміщення функцій» (mixed-agency).	«Не поєднувати стосовно однієї особи в межах одного випадку оцінну (поведінково-аналітичну) та терапевтичну функції». Подати українськомовний аналог терміна «mixed-agency». Обґрунтування пропозиції: Професійний стандарт описує етичний принцип, а не встановлює нормативно-правові заборони. Термінологію слід адаптувати до української правової лексики.	МВС	Враховано	—
В4, ЦК1 (Динамічний супровід та моніторинг): Динамічний супровід випадків, «дані поведінкового моніторингу»; відсутні знання про захист персональних даних.	Доповнити знаннями принципів обробки персональних даних (законність, мінімізація, пропорційність) та вмінням оцінювати необхідність і пропорційність тривалого спостереження. Обґрунтування пропозиції: Тривалий поведінковий моніторинг стосується конфіденційної інформації про особу. Стаття 32 Конституції України забороняє збір та зберігання такої інформації без згоди особи, крім випадків, визначених законом.	МВС	Враховано	—
В5.В2, Б2.В2 (Відповідальність за наслідки): «Відповідати за недостатню результативність застосованих заходів, нову ескалацію».	«Відповідати за своєчасне документування результативності заходів, ініціювання їх перегляду та передачу питання компетентному суб'єкту». Обґрунтування пропозиції: Працівник не може нести юридичну відповідальність за поведінку третіх осіб або нову ескалацію конфлікту. Межі	МВС	Враховано	—

	відповідальності мають відповідати 7-му рівню НРК.			
В3.У2 (Обчислення хибнопозитивних спрацювань): «Обчислять очікувану частку хибнопозитивних спрацювань за відомої базової частоти»; знання обмежені лише чутливістю та специфічністю.	Доповнити блок знань (В3.35): «Базова частота (base rate), умовна ймовірність, теорема Байєса; хибнопозитивні та хибнонегативні результати». Обґрунтування пропозиції: Уміння обчислювати хибнопозитивні спрацювання вимагає розуміння базової частоти та теореми Байєса. Без цих знань вміння В3.У2 неможливо реалізувати.	МВС	Враховано	—
Г4.У2 (Статистична обробка даних): «Первинне статистичне опрацювання та інтерпретація»; серед знань — лише «основи психометрики» (Г4.З3).	Доповнити блок знань (Г4.З6): «Основи описової та інференційної статистики; обмеження інтерпретації малих вибірок». Обґрунтування пропозиції: Виконання статистичної обробки результатів опитувань персоналу вимагає знання методів математичної статистики.	МВС	Враховано	—
В1.У3 і В3.У1; В1.К2 і В3.У3 (Дублювання): Дослівне дублювання формулювань у різних трудових функціях (щодо паспорта індикатора та оцінювання індикаторів).	Залишити ці результати навчання у функціях групи В3 («Системи поведінкових індикаторів»), а з функції В1 вилучити. Обґрунтування пропозиції: Методична вимога НАК щодо недопущення дублювання однакових результатів навчання та компетентностей у межах одного стандарту.	МВС	Враховано	—
В1.З1, В1.З3 (Граматика та зміст знань): В1.З1: «Напрями визначення межі поведінки…»; В1.З3: «Чинники ризику, неврегульованого конфлікту…».	Уточнити В1.З1: «Критерії відмежування нормативної поведінки від ризикової». Виправити В1.З3: «Чинники ризику: неврегульований конфлікт, різка зміна фінансового стану…». Обґрунтування пропозиції: Усунення синтаксичних та граматичних помилок у переліках знань.	МВС	Враховано	—
Б1.З4, Б1.У3 (Термінологія	Замінити на: «внутрішні загрози / загрози, пов'язані з	МВС	Враховано	—

«інсайдерів»): Використання слів «інсайдерські дії», «знешкодження загрози», «ознаки сумнівності».	діями персоналу»; «запобігання та нейтралізація»; «ознаки, що потребують перевірки». Обґрунтування пропозиції: Термін «інсайдерська інформація» в українському праві стосується ринків капіталу. Терміни «знешкодження» належать до лексики правоохоронних органів.			
Г1.В2, Г4.К2 (Викривачі та опір персоналу): «захист заявників»; «уникати опору з боку персоналу до заходів контролю».	Замінити «захист заявників» на «захист викривачів» (у термінології Закону «Про запобігання корупції»). Г4.К2 замінити на: «забезпечувати інформування персоналу про мету та межі заходів». Обґрунтування пропозиції: Поняття «викривач» є офіційним юридичним терміном. Формулювання «уникати опору» суперечить принципам прозорості та партнерства в культурі безпеки.	МВС	Враховано	—
Орфографічні та технічні помилки: А3: «внутрішньої езпеки»; В1.В1: «розслудвання»; Д1.У3: «підготовленості ?».	Виправити: «безпеки»; «розслідування»; вилучити знак «?». Обґрунтування пропозиції: Усунення орфографічних описок та технічного знака питання у тексті проєкту.	МВС	Враховано	—
Б2.В1 (Синтаксичні помилки): «Приймати рішення за прийняту методику проведення співбесіди та методичність службової перевірки».	«Відповідати за обґрунтованість обраної методики співбесіди та дотримання методики службової перевірки». Обґрунтування пропозиції: Невдала семантична конструкція, що спотворює зміст відповідальності.	МВС	Враховано	—
Г2.В2 (Синтаксичні помилки): «уникнення хибних висновків припущень у плануванні».	«уникнення хибних висновків і необґрунтованих припущень під час планування». Обґрунтування пропозиції: Усунення граматичної	МВС	Враховано	—

	помилки (пропущено сполучник та прийменник).			
П. 7 (Перелік скорочень): Наведено ПД, КВЕД, ЗСУ (не вживаються у тексті). Вжито, але не розшифровано: НАК, СПО, НАТО, MHPSS.	Привести перелік скорочень у точну відповідність до тексту, упорядкувати за абеткою, додати розшифровку НАК, СПО, MHPSS. Обґрунтування пропозиції: Методична вимога щодо коректного оформлення розділу абревіатур і скорочень.	МВС	Враховано	—
Оформлення лапок: Використання різних типів лапок («"…"» та «…»).	Уніфікувати лапки по всьому тексту до єдиного стандарту: «…». Обґрунтування пропозиції: Дотримання вимог діловодства та уніфікація оформлення текстів стандарту.	МВС	Враховано	—
Результати навчання (Формулювання дієслів): «Володіти навичками…», «Враховувати…», «Уникати опору…», «Тренувати власну фізичну форму».	Замінити на дієслова активного стану, що описують вимірюваний результат: «застосовувати», «складати», «оформлювати», «обґрунтовувати». Обґрунтування пропозиції: Результати навчання за 7-м рівнем НРК мають описуватися дієсловами дій, які можна спланувати, оцінити та виміряти (п. 125 Методичних рекомендацій НАК).	МВС	Враховано	—
Є4 (Термінологія стажистів): Вживання конструкції «Особи-кандидати».	Замінити на: «особи, які проходять стажування / практичну підготовку». Обґрунтування пропозиції: У проєкті стандарту не визначено статусу «кандидата», тому термін є невизначеним.	МВС	Враховано	—
Пункт 3 «Мінімальний рівень освіти для здобуття професійної кваліфікації» Первинна професійна підготовка первинна професійна підготовка для здобуття професії повинна включати	Пункт 3 «Мінімальний рівень освіти для здобуття професійної кваліфікації» Спеціальна професійна підготовка для здобуття професії повинна включати обов'язкові змістові модулі: - правові засади внутрішньої безпеки, захисту персональних	НАВС	Не враховано	Аналогічна пропозиція була прийнята раніше.

обов'язкові змістові модулі: - правові засади внутрішньої безпеки, захисту персональних даних та інформації з обмеженим доступом; - психологія особистості та психологічний аналіз поведінки; - методологія структурованого професійного судження та оцінювання поведінкових ризиків; - методика структурованої співбесіди; - основи регуляції поведінки в умовах стресу; - професійна етика, рольовий конфлікт та межі професійної ролі; - цифрова безпека та захищена обробка службової інформації. Програма первинної професійної підготовки має містити не менше 90 годин (3 кредити єктс). Не менше ніж чверть обсягу програми відводиться на практичну підготовку під супервізією. Програма завершується підсумковою атестацією. Проходження первинної професійної підготовки підтверджується документом суб'єкта освітньої діяльності та враховується під час оцінювання професійної кваліфікації в кваліфікаційному центрі.	даних та інформації з обмеженим доступом; - психологія особистості та психологічний аналіз поведінки; - методологія структурованого професійного судження та оцінювання поведінкових ризиків; - методика структурованої співбесіди; - основи регуляції поведінки в умовах стресу; - професійна етика, рольовий конфлікт та межі професійної ролі; - цифрова безпека та захищена обробка службової інформації. Програма спеціальної професійної підготовки має містити не менше 90 годин (3 кредити єктс). Не менше ніж чверть обсягу програми відводиться на практичну підготовку під супервізією. Програма завершується підсумковою атестацією. Проходження спеціальної професійної підготовки підтверджується документом суб'єкта освітньої діяльності та враховується під час оцінювання професійної кваліфікації в кваліфікаційному центрі. Обґрунтування пропозиції: Застосування терміна «спеціальна професійна підготовка» дасть змогу акцентувати увагу на специфічному характері підготовки фахівця, зумовленому особливостями його професійної діяльності, зокрема виконанням завдань із забезпечення внутрішньої безпеки та здійснення поведінкового аналізу. Такий підхід узгоджується з термінологією Закону України «Про професійну освіту», який використовує поняття «спеціальна професійна підготовка». Водночас доцільно уточнити,			

	чи відповідає підготовка за цим професійним стандартом законодавчому визначенню спеціальної професійної підготовки, оскільки воно пов'язане з навчанням у закладах професійної освіти із специфічними умовами навчання або військових закладах професійної освіти.			
Пункт 8 Опис трудових функцій А3. Здатність планувати заходи, підбирати інструменти, методи і засоби для забезпечення внутрішньої езпеки	Пункт 8 Опис трудових функцій А3. Здатність планувати заходи, підбирати інструменти, методи і засоби для забезпечення внутрішньої безпеки Обґрунтування пропозиції: Граматична помилка. езпеки, а потрібно безпеки.	НАВС	Враховано	—
8.Опис трудових функцій	Не визначено чіткого розмежування між: внутрішньою безпекою організації та правоохоронною діяльністю; внутрішніми службовими перевірками та процесуальними діями в межах кримінального провадження; поведінково-аналітичним оцінюванням та судово-психологічною експертизою; аналітичними рекомендаціями фахівця та управлінськими рішеннями керівництва. Доповнити розділ 8 окремою компетентністю щодо забезпечення прав людини та недискримінаційного підходу під час здійснення внутрішньої безпеки і поведінкового аналізу. Обґрунтування пропозиції: Доцільно також передбачити окреме положення про те, що професійна кваліфікація сама по собі не надає особі права здійснювати оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування, процесуальні дії, судову	НАВС	Не враховано	Не сформульовано пропозицію. Знято в ході обговорення ініціатором

	експертизу або іншу діяльність, для якої законодавством установлено спеціальні вимоги. Таке уточнення забезпечить правову визначеність професійної діяльності та зменшить ризик неправомірного втручання у права працівників і третіх осіб. Воно також сприятиме розмежуванню професійних компетентностей і законодавчо встановлених владних або спеціальних повноважень. Особливого значення це набуває з огляду на те, що стандарт передбачає застосування інструментів поведінкового аналізу, збирання інформації та проведення внутрішніх перевірок, які за певних умов можуть впливати на трудові права, репутацію та приватність особи. Внутрішня безпека не може забезпечуватися шляхом необґрунтованого обмеження прав працівників. Поведінковий аналіз за своєю природою передбачає оцінювання відомостей про особу, а тому помилкові висновки можуть призвести до негативних кадрових рішень, репутаційних втрат та порушення права на приватність. Включення комплексних гарантій у професійний стандарт сприятиме узгодженню професійної діяльності з принципами законності, необхідності, пропорційності, недискримінації та належного захисту персональних даних.			
Положення проєкту, зазначені у пропозиції.	Уточнити розділ 3 та пов'язані з ним положення розділів 4–6 шляхом запровадження диференційованого підходу до первинної підготовки.	НАВС	Не врахова но	Аналогічна пропозиція була прийнята раніше.

	Переглянути обсяг первинної професійної підготовки з урахуванням складності трудових функцій, збільшивши частку практичної підготовки та передбачивши достатній обсяг супервізії. Обґрунтування пропозиції: Професійний стандарт повинен забезпечувати не лише формальну відповідність рівню освіти, а й реальну готовність особи виконувати визначені трудові функції. Диференційований підхід дозволить уникнути дублювання вже здобутих компетентностей і водночас компенсувати прогалини в підготовці. Особливо важливо забезпечити належний рівень практичної готовності, оскільки помилки під час оцінювання поведінкових ризиків або проведення внутрішніх перевірок можуть мати значні правові та організаційні наслідки. Водночас збільшення вимог до підготовки має бути обґрунтованим і не створювати необґрунтованих бар'єрів для доступу до професії.			
Розділ 8, трудові функції Б, Г, Д, Є; розділ 2 щодо типових посад; розділи 3–5 щодо кваліфікаційних вимог.	Проєкт поєднує в межах однієї професійної кваліфікації різні за змістом напрями діяльності: -психологічний аналіз поведінки; -внутрішню та кадрову безпеку; -проведення внутрішніх розслідувань; -розроблення політик організаційної безпеки; -фізичну підготовку та психологічний самозахист; -роботу зі спеціальними засобами та приладами; -OSINT і кібербезпеку; -експертну діяльність; -науково-дослідну роботу; -стажування та навчання інших	НАВС	Не врахова но	Відсутня конкретна пропозиція, щодо змін у проєкті професійног о стандарту.

	осіб. Таке поєднання створює ризик надмірного розширення професійної кваліфікації та невизначеності щодо того, які саме компетентності є обов'язковими для кожного фахівця. Особливої уваги потребує трудова функція Д2, що передбачає роботу зі спеціальними засобами та приладами, а також положення Д2.В2 щодо самостійного прийняття рішень про їх застосування. У проєкті не конкретизовано, про які саме засоби йдеться, на яких правових підставах вони можуть застосовуватися та які спеціальні вимоги до підготовки мають виконуватися. Виокремити спеціалізовані напрями, зокрема цифрову безпеку, OSINT, роботу зі спеціальними засобами, експертну діяльність та навчання персоналу, як додаткові компетентності, що можуть здобуватися за окремими програмами підготовки. 3. Уточнити трудову функцію Д2, визначивши перелік або категорії засобів і приладів, умови їх застосування та вимоги до спеціальної підготовки. Вилучити положення про самостійне прийняття рішень щодо застосування засобів, якщо вони можуть передбачати спеціальні повноваження, яких професійна кваліфікація не надає. 4. Уточнити функцію Є2, передбачивши, що фахівець може надавати професійні консультації та висновки в межах власної компетентності, але не набуває автоматично статусу судового експерта або права на процесуальне			

	представництво. Обґрунтування пропозиції: Професійний стандарт має визначати цілісну професійну кваліфікацію, а не об'єднувати необмежене коло компетентностей, які належать до різних професійних сфер і можуть вимагати різного рівня спеціальної підготовки. Розмежування основних і додаткових компетентностей дасть змогу роботодавцям формувати чіткі посадові вимоги, закладам освіти — розробляти відповідні програми навчання, а кваліфікаційним центрам — здійснювати об'єктивне оцінювання результатів навчання. Водночас уточнення функцій, пов'язаних зі спеціальними засобами та експертною діяльністю, дозволить уникнути неоднозначного тлумачення професійного стандарту як документа, що нібито надає спеціальні права або повноваження.			
Розділ 8, компетентність Б5, с. 13. Б5.У3. «Застосовувати шкалу ступеня впевненості послідовно». Компетентність В2, с. 16. В2.К2. «Брати участь у колегіальному перегляді (peer review) оцінок».	Викласти Б5.У3 у редакції: «Розмежовувати оцінену ймовірність реалізації загрози та ступінь аналітичної впевненості у висновку. Обґрунтовувати їх з урахуванням якості, незалежності, узгодженості й актуальності джерел, інформаційних прогалин та обмежень застосованих методів». Доповнити Б5 новим уміннням Б5.У5: «Готувати аналітичний висновок із зазначенням установлених фактів, припущень, альтернативних пояснень, суперечливих даних, часового горизонту оцінки та умов її перегляду; забезпечувати простежуваність кожного ключового судження	Федерація всесвітньог о миру	Врахова но	—

	до його інформаційної основи». Викласти В2.К2 у редакції: «Брати участь у документованому колегіальному перегляді оцінок. Ініціювати незалежний професійний перегляд висновків, що можуть бути підставою для істотного обмеження прав або доступу особи; за невідкладного реагування забезпечувати подальший перегляд у строк, визначений процедурою організації». Обґрунтування пропозиції: Ймовірність події та обґрунтованість її оцінки є різними характеристиками. Наявне формулювання не забезпечує їх однозначного розмежування. Британська система PHIAокремо визначає оцінку ймовірності та аналітичну впевненість. Її загальні стандарти передбачають перевірку альтернативних гіпотез, відображення суперечливих даних і можливість аудиту висновку [1, 2]. Запропонована редакція адаптує ці підходи до поведінкового аналізу. Вимога незалежного перегляду є додатковою експертною рекомендацією для рішень із суттєвими наслідками.			
Розділ 8, компетентність В5, с. 19. В5.В2. «Відповідати за недостатню результативність застосованих заходів, нову ескалацію або необхідність залучення іншого компетентного суб'єкта».	Викласти В5.В2 у редакції: «Нести відповідальність у межах наданих повноважень за обґрунтованість і своєчасність рекомендацій, належне виконання доручених заходів, документування їх результатів, повторне оцінювання ризику та своєчасне ініціювання залучення компетентних суб'єктів. Оцінювання професійних дій здійснюється з урахуванням інформації,	Федерація всесвітнього миру	Враховано	—

	доступної на момент прийняття рішення, встановлених процедур і фактичних повноважень фахівця». Доповнити компетентність Г2 новим умінням Г2.У5: «Документувати в межах міждисциплінарного супроводу випадку розподіл відповідальності між суб'єктом, уповноваженим приймати рішення щодо ризику, координатором випадку та виконавцями заходів; визначати строки перегляду, критерії невідкладного повідомлення, передачі й завершення випадку». Обґрунтування пропозиції: Поточне формулювання може бути витлумачене як відповідальність за будь-яку негативну динаміку, включно з обставинами поза контролем фахівця. Залучення іншого компетентного суб'єкта саме по собі є належною професійною дією, коли цього потребує випадок. Директива НАТО з кадрової безпеки AC/35-D/2000-REV8, пп. 38–39, розподіляє відповідальність між компетентними органами й організацією-роботодавцем та передбачає багаторівневі заходи протидії внутрішнім загрозам [3]. Запропоноване уточнення розвиває цей організаційний принцип, пов'язуючи індивідуальну відповідальність із конкретними обов'язками й повноваженнями.			
Розділ «Цифрові компетентності», с. 29. Передбачено ЦК1–ЦК5 щодо інформаційної грамотності, цифрової	Доповнити розділ окремою професійно специфічною компетентністю після ЦК1–ЦК5: «Відповідальне застосування штучного інтелекту та	Федерація всесвітнього миру	Враховано	—

взаємодії, створення контенту, безпечності та розв'язання проблем. Окремої компетентності щодо ШІ та автоматизованого оцінювання ризиків не визначено.	автоматизованих аналітичних систем — здатність оцінювати придатність таких систем до конкретного завдання, перевіряти документовані результати їх валідації для відповідного контексту, враховувати хибнопозитивні й хибнонегативні результати, алгоритмічні упередження та зміну характеристик системи з часом; перевіряти результати за первинними джерелами; документувати застосований інструмент, його версію, обмеження та внесок у висновок; забезпечувати захист даних і змістовний контроль людиною. Не допускати використання автоматизованого результату як єдиної підстави для несприятливих кадрових, дисциплінарних рішень або обмеження доступу. Припиняти використання інструмента та повідомляти уповноважену особу в разі виявлення істотної ненадійності або загрози безпеці даних». Обґрунтування пропозиції: Оновлена стратегія НАТО щодо ШІ 2024 року підтверджує шість принципів відповідального використання: законність, відповідальність і підзвітність, пояснюваність і простежуваність, надійність, керованість та зменшення упереджень [4]. Для цього професійного стандарту пропонується їх конкретизація стосовно оцінювання людей і поведінкових ризиків. Така компетентність дає змогу визначити перевірювані вимоги до роботи фахівця з автоматизованими результатами. Її доцільно подати як професійне доповнення, не			

	приписуючи DigComp 2.2 окремої шостої сфери компетентності.			
Розділ «Цифрові компетентності» (пункти ЦК1–ЦК5)	Підтримати включення та узгодити формулювання цифрових компетентностей: 1. Інформаційна грамотність та робота з даними (ЦК1): Здатність здійснювати пошук, аналіз, критичну оцінку достовірності даних, використання OSINT-інструментів та опрацювання службової інформації й результатів поведінкового моніторингу; 2. Цифрова комунікація та взаємодія (ЦК2): Здатність вести захищену комунікацію у цифровому середовищі, використовувати зашифровані канали зв'язку та взаємодіяти із суб'єктами безпекового сектору з дотриманням режимів доступу; 3. Створення цифрового контенту та аналітика (ЦК3): Здатність готувати захищені аналітичні документи, висновки, звіти та візуалізації поведінкових ризиків із використанням спеціалізованого ПЗ; 4. Кібербезпека, кібергігієна та захист даних (ЦК4): Здатність забезпечувати захист інформації з обмеженим доступом (ІзОД), персональних даних (ПД), застосовувати багатофакторну автентифікацію та протидіяти загрозам соціальної інженерії; 5. Розв'язання проблем та цифрові інструменти (ЦК5): Здатність добирати та впроваджувати новітні інформаційно-аналітичні системи, оцінювати їх безпечність і розвивати власні цифрові навички. Обґрунтування пропозиції: Відповідно до пункту 2 Додатку 2 до Порядку	Міністерство цифрової трансформації	Враховано	—

	розроблення, введення в дію та перегляду професійних стандартів (Постанова КМУ від 31 травня 2017 р. № 373), підтримуємо рішення розробників щодо включення цифрових компетентностей за європейською рамкою DigComp 2.2 та рекомендуємо їх узгоджену редакцію для стандартизації підготовки фахівців 7-го рівня НРК.			

Розробник направляє цю довідку про результати публічного громадського обговорення разом із доопрацьованим проєктом професійного стандарту суб'єкту перевірки відповідно до Порядку.

Розробник

Виконавчий директор Фонду розвитку
громадських організацій
«Західноукраїнський ресурсний центр»

Василь ПОЛУЙКО